

Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG)
Mevrouw S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500EK 's-Gravenhage

Den Haag, 11 juli 2025

Ons kenmerk : ACM/UIT/652051
Contactpersoon : (vertrouwelijk)
Onderwerp : ACM/25/194782 – Adviesvraag in het kader van maatschappelijk prioriteren

Geachte mevrouw Hermans,

De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) werkt aan een nieuw codebesluit om transportverzoeken van partijen die een groot algemeen belang dienen prioriteit te geven. Op 26 juni jl. heeft de ACM in dit verband het ontwerp codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken gepubliceerd dat nu ter consultatie voor ligt.¹ De ACM streeft ernaar in december 2025 een definitief besluit te nemen, zodat het nieuwe prioriteringskader op 1 januari 2026 in werking kan treden.

Met het oog op een zorgvuldige voorbereiding van het definitieve codebesluit, vraagt de ACM u opnieuw om advies op een punt dat de ACM hieronder uiteenzet. Uw advies kan onderdeel uitmaken van de motivering van keuzes die de ACM zal maken.

Adviesvraag

In zijn uitspraak heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBB) de ACM in overweging gegeven om te onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan om een voorziening op te nemen, die het voor de ACM mogelijk maakt om in bijzondere gevallen een functie of een partij toe te voegen die (nog) niet in het prioriteringskader is opgenomen.²

De ACM heeft in het prioriteringskader onder meer onderscheid gemaakt tussen de categorieën 2. 'veiligheid' en 3. 'basisbehoeften'. Partijen die op grond van het kader vallen in de categorie veiligheid, krijgen voorrang op partijen die vallen in de categorie basisbehoeften. Binnen de categorieën geldt 'first come, first served' (afgekort: FCFS). Het kan in de praktijk voorkomen dat een partij die prioriteit heeft gekregen, lager op de wachtlijst staat dan een andere partij van dezelfde categorie. Hierbij kan die laatste partij *in het concrete geval* vanuit regionaal of nationaal oogpunt van groter maatschappelijk belang zijn.

De ACM overweegt voor die gevallen een hardheidsclausule op te nemen in het prioriteringskader. Een hardheidsclausule moet zodanig vormgegeven worden dat willekeur wordt voorkomen. De clausule dient transparant te zijn en non-discriminatoire. Verder moet in ogenschouw worden genomen dat bij de verdeling van schaarse transportcapaciteit het verlenen van voorrang aan één bepaalde functie of partij, betekent dat een andere partij langer moet wachten op transportcapaciteit. De hardheidsclausule kan er voor de categorie veiligheid anders uitzien dan voor de categorie basisbehoeften.

¹ <https://www.acm.nl/nl/publicaties/ontwerp-codebesluit-prioriteringsruimte-transportverzoeken-2025>

² Zie CBB 11 maart 2025, ECLI:NL:CBB:2025:145, r.o. 6.12.

De ACM verneemt graag uw advies op dit punt en verzoekt u om in uw advies in te gaan op de volgende vragen:

- a. Bent u van oordeel dat er een hardheidsclausule opgenomen dient te worden in het prioriteringskader voor categorie 2.'veiligheid'?
- b. Zo ja, dan verzoekt de ACM u met concrete suggesties te onderbouwen hoe een dergelijke hardheidsclausule kan worden vormgegeven. De ACM verzoekt u om hierbij in ieder geval in te gaan op de volgende punten:
 - Wie dient te beslissen over toepassing van de hardheidsclausule? Ziet u hier een rol voor uw Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en/ of een ander ministerie of (lager) overheidsorgaan?
 - Op welke wijze kan willekeur worden voorkomen en worden voldaan aan de vereisten van transparantie en non-discriminatie?
- c. Bent u van oordeel dat er een hardheidsclausule opgenomen dient te worden in het prioriteringskader voor categorie 3.'basisbehoeften'?
- d. Zo ja, dan verzoekt de ACM u met concrete suggesties te onderbouwen hoe een dergelijke hardheidsclausule kan worden vormgegeven. De ACM verzoekt u om hierbij in ieder geval in te gaan op de volgende punten:
 - Wie dient te beslissen over toepassing van de hardheidsclausule of? Ziet u hier een rol voor uw Ministerie van KGG en/of een ander ministerie of (lager) overheidsorgaan?
 - Op welke wijze kan willekeur worden voorkomen en worden voldaan aan de vereisten van transparantie en non-discriminatie?

Daarnaast zou de situatie kunnen ontstaan dat een functie of partij die nog geen prioriteit krijgt op grond van dit prioriteringskader, voorrang zou moeten krijgen op een functie of partij die is opgenomen in categorie 2.'veiligheid' of categorie 3.'basisbehoeften'.

De ACM hanteert hiervoor de volgende werkwijze.³ De ACM doorloopt de opgestelde beoordelingscriteria om te toetsen of een sector of functie in aanmerking kan komen voor prioriteit. De beoordelingscriteria staan daarbij vast, maar de uitkomst niet. De ACM toetst cyclisch of sectoren of functies die bij haar onder de aandacht zijn gebracht in aanmerking kunnen komen voor prioriteit. Indien dit het geval is past de ACM het prioriteringskader aan via een codewijzigingsprocedure. Dit geeft flexibiliteit binnen het prioriteringskader en borgt een transparant en zorgvuldig besluitvormingsproces.

De ACM verneemt graag uw advies op dit punt en verzoekt u om in uw advies in te gaan op de volgende vragen:

- e. Bent u van oordeel dat het prioriteringskader met deze aanpak voldoende flexibiliteit biedt om te kunnen inspelen op de dynamische problematiek rondom netcongestie?
- f. Acht u een hardheidsclausule nodig om meer flexibiliteit te geven?
- g. Zo ja, dan verzoekt de ACM u met concrete suggesties te onderbouwen hoe een dergelijke hardheidsclausule kan worden vormgegeven. De ACM verzoekt u om hierbij in ieder geval in te gaan op de volgende punten:
 - Wie dient te beslissen over toepassing van de hardheidsclausule? Ziet u hier een rol voor uw Ministerie van KGG en/of een ander ministerie of (lager) overheidsorgaan??
 - Op welke wijze kan willekeur worden voorkomen en worden voldaan aan de vereisten van transparantie en non-discriminatie?

³ Zie ook vertrekpunt 3 in paragraaf 4.1 van de toelichting bij het ontwerpbesluit.

Vervolg

Ik verzoek u om uw advies uiterlijk 19 augustus 2025 met mij te delen.

Bij vragen kunt u contact op met (vertrouwelijk), telefoonnummer (vertrouwelijk); e-mailadres (vertrouwelijk) of (vertrouwelijk), telefoonnummer (vertrouwelijk); e-mailadres (vertrouwelijk).

Vertrouwelijke gegevens

Als er vertrouwelijke informatie of gegevens in uw reactie staan, kunt u dan duidelijk aangeven welke informatie of gegevens vertrouwelijk zijn en waarom ze volgens u niet openbaar mogen worden gemaakt? Bijvoorbeeld als u meent dat uw belangen of die van derden door openbaarmaking ervan worden geschaad. Maak de vertrouwelijke passages vet of zet ze in een grote letter. U kunt de passages ook opnemen in een aparte bijlage. De ACM komt alleen terug op uw vertrouwelijkheidsclaim als blijkt dat (delen van) het dossier openbaar gemaakt zal (zullen) worden. De ACM gaat ervan uit dat de informatie die u niet als vertrouwelijk aanmerkt, zonder meer voor derden toegankelijk gemaakt kan worden. In haar beoordeling over de mate van vertrouwelijkheid sluit de ACM aan bij de gronden zoals die genoemd staan in de Wet open overheid.⁴

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

(vertrouwelijk)
Plaatsvervangend Directeur Directie Toezicht Energie

⁴ Zie artikel 5.1 Wet open overheid.